

MOMENTUM NEXT

מהתמחות לתעסוקה בענף הרכב

מודל יישומי לקליטת מתמחים בענף הרכב

נובמבר 2020

צוות מומנטום:
חגית אליאס וליאור דרעי

מקצועות הרכב -
הדור הבא

מומנטום
מנוע הצמיחה
של מקצועות הרכב

MOMENTUM NEXT
מהתמחות לתעסוקה בענף הרכב

ממדיניות למודל יישומי

בינואר 2018 יצרנו תשתית לפעילות משותפת, בין חברות יבוא הרכב לבין המכללות הטכנולוגיות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים במגמות הרכב, בפיקוח מה"ט. התגבש מודל פעולה למעורבות ושותפות מעסיקים בהכשרת דור העתיד, וזאת על רקע השינויים המתרחשים בשוק התעסוקה ובענף הרכב, ולאור המלצות החלטת הממשלה מס' 3419 לקדם רפורמה לשיפור מערכת ההשכלה הטכנולוגית למען פיתוח ההון האנושי, שיפור רמת הפריור וחיזוק המשק הישראלי. המטרה לשלב כוחות בין המכללות לתעשייה באופן שיאפשר יצירת מודלים אסטרטגיים וארוכי טווח לצורך שיפור ההכשרה, ובעקבות כך הגדלת כוח אדם מיומן לשוק העבודה. לאחר כשנתיים של פעילות, התחדד האינטרס והערך המשותף הן למעסיק והן למוסדות ההכשרה, מחד ביסוס התמחות מעשית בתעשייה ומאידך השמה רלוונטית ואיכותית בענף הרכב.

בין תיאוריה למעשה

תכנית הלימודים להכשרת הנדסאי מכונות רכב משלבת ידע תיאורטי ומעשי, כאשר החלק המעשי נועד לגשר בין התיאוריה לפרקטיקה, לאפשר להנדסאים להביא את הידע האקדמי למקום התמחותם, ולהשתלב במהירות וביעילות במרכזי השירות. כחלק מתוכנית הלימודים, יש רצון וכוונה לשלב את הסטודנטים במהלך שנת לימודיהם האחרונה בהתמחות במרכזי השירות.

במסגרת ההתמחות, הסטודנט משתלב בעבודה לפי תכנית חניכה מוגדרת, מלווה ע"י חונך מטעם המעסיק והן על ידי מנחה מטעם המגמה במכללה. זוהי למעשה השנה הראשונה בה נבקש ליישם את הרפורמה בהכשרת הנדסאי רכב, ולרתום את המעסיקים במרכזי השירות לשלב מתלמידים ולקחת חלק בפרק ההתמחות ובהכשרת דור העתיד.

כיצד מתבצעת ההתמחות?

מרכז שירות יכול לקלוט סטודנט או יותר לפרק ההתמחות. ההתמחות מהווה חלק בלתי נפרד ממסלול הלימודים, וחובה לבצעה לשם קבלת הדיפלומה למשך 300 שעות לפחות, במהלכן מונחה הסטודנט הן על ידי חונך מטעם המעסיק והן על ידי מנחה מטעם המגמה במכללה השותפה. החונך אשר ילווה מקצועית את הסטודנט במהלך התמחותו, יהיה עובד בעל ותק וניסיון מקצועי, וישמש כגורם האמון על קליטתו וחניכתו של הסטודנט עד לסיום ההתמחות. המנחה האקדמי - מרצה במגמה או מומחה בתחום המקצועי - ילווה את הסטודנט במהלך תקופת התמחותו, מבחינה מקצועית ואקדמית.

מדוע כדאי להצטרף לתוכנית ההתמחות?

כל הצדדים מרוויחים - ההתמחות בענף הרכב יוצרת שותפות משולשת בין הסטודנט, הענף והמכללה, ומקנה בכך יתרון לכל אחד מהצדדים. החשיפה לתעשייה ולצרכיה המשתנים, מקנה לסטודנטים ניסיון תעסוקתי רב ערך, המסייע להם להשתלב במהירות וביעילות במקומות עבודה חדשים. לצד הניסיון הנרכש, יוצרים הסטודנטים קשרים במקום עבודה עתידי, וזוכים בהמלצות מאנשי תעשיית הרכב, אשר ישמשו אותם בהמשך הדרך.

בזכות הקשר ההדוק, הנוצר בין המעסיקים למנחים האקדמיים במהלך ההתמחות, המגמה מעודכנת בצרכים המיידים והעתידיים של הענף. קשר זה מאפשר התאמת תוכניות הלימודים לנושאים המתקדמים בתעשייה, תוך התחשבות באילוצים המאפיינים את השטח.

מעסיקים רבים ילמדו על יתרונות תכנית ההתמחות ויוכלו לפנות מידי שנה למגמה, על מנת לקבל סטודנטים להתמחות בארגונם. במהלך תקופת ההתמחות, לומד הארגון להכיר את הסטודנטים לאורך זמן, ומתוך מאגר של עובדים פוטנציאליים, יוכלו המעסיקים לבחור את המתאימים להם ביותר. שום חברת השמה אינה יכולה לשמש תחליף להכרות יומיומית ובלתי אמצעית עם המועמד.

מטלות הסטודנט בתקופת ההתמחות

במהלך פרק ההתמחות הסטודנט מחויב להגיש ספר פרויקט אשר יכלול את הדיווח של הסטודנט על עבודתו במרכז שירות ואופן התמודדותו. הסטודנט יציג 6 אתגרים/תקלות בהם נתקל לאורך כל ההתנסות, יתאר אותם בהרחבה כולל רקע תיאורטי והסבר הפתרון בעיה.

פרויקט גמר בתעשייה כחלופה להתמחות

סטודנטים הלומדים ועובדים במקביל בתחום, רשאים להגיש פרויקט גמר שיבוצע במקום העבודה בהתאם לצרכי המקום. בפרויקט הגמר נדרשים הסטודנטים להביא לידי ביטוי, בין אם באופן תיאורטי או באופן מעשי, את יכולתם לביצוע אינטגרציה של נושאים שנלמדו. בפרויקט ישולבו: תכנון, ביצוע, בניה, הרכבה, חיבורים, מדידות, בדיקות של מכשיר, מתקן, מבנה, מכונה, מערכת אדם ומכונה, תת מערכת או מערכת (כולל ניתוח מערכות ו/או נתונים קיימים) ברמה נאותה המצביעה על יכולת הסטודנט להשתמש ברכיבים, חומרים, מכשור מדידה, מעבדות, כלים ואמצעים, תקנים, דפי-מפרט ונתוני יצרנים.

תנאי העסקת הסטודנט המתמחה

1. המעסיק מתחייב לקלוט את הסטודנט ולהעסיקו בהיקף של 300 שעות לפחות בשנה – 37.5 ימי עבודה.
2. המעסיק יקלוט את הסטודנט כעובד מן המניין בשכר מינימום, המכללה אינה מהווה צד בהסכם העסקתו של הסטודנט בארגון.
3. המעסיק יספק ציוד אישי לסטודנט, הכולל בגדי עבודה וכלים איתם הוא יעבוד.
4. המעסיק ימנה חונך ייעודי שילווה את הסטודנט בהתאם לתוכנית חניכה שתבנה עם המכללה. חונך יכול לחנוך עד 2 סטודנטים.
5. המעסיק אינו מחויב לקלוט את הסטודנט בסיום פרק ההתמחות.

פרופיל הסטודנט המתמחה

סטודנטים יוכלו להיקלט לפרק ההתמחות במרכזי השירות של יבואני הרכב, באם עומדים בכל התנאים הבאים:

1. סטודנטים שמתחילים את שנת הלימודים האחרונה.
2. סטודנטים שאינם מועסקים בענף הרכב כיום ואינם נמנים על דור ממשיך שבבעלותם מרכזי שירות.
3. סטודנטים המביעים רצון ברור להמשיך לעבוד במרכזי שירות לאחר ההתמחות.
4. סטודנטים שיש להם לפחות יום בשבוע (שאינו יום שישי) פנוי לעבודה – עדיפות ליותר מיום אחד.

שלבם בקליטת מתמחים

1. יצירת הסכם הבנות – יצירת בסיס לתקשורת בין המעסיק לנציג המכללה, ביצוע מפגש תיאום ציפיות, הגדרה משותפת של תהליך המיון, הקליטה והליווי.
2. ראיונות אצל מעסיק – מרכזי השירות יראיינו מספר סטודנטים שיבקשו ויחליטו על השתלבותם במרכז השירות.
3. קליטה להתמחות – המכללה תלווה את שלב הקליטה של הסטודנט מול המעסיק. מומלץ לבצע תהליך הכנה להשתלבות בעולם העבודה הכולל התייחסות לסביבת העבודה, נהלים ונורמות מקובלים, ציפיות מהסטודנטים ועוד. המטרה היא לאפשר קליטה מיטבית, המאפשרת לכל צד מפגש חיובי ומקדם. ביום הראשון במרכז השירות תתבצע שיחת תיאום ציפיות עם הגורם החונך, בשיחה זו יציג החונך את תכנית העבודה לפיה תתנהל ההתמחות, ויתאפשר לסטודנט להציג בקשות ורצונות. שיחה זו חשובה על מנת ליישר קו באופן בו כל הצדדים רואים את ההתמחות.
4. מהלך ההתמחות – הסטודנט והחונך יעבדו לאור תכנית חניכה מוגדרת. תכנית החניכה תיכתב בטרם תחילת ההתמחות באמצעות המכללה והגורם הממונה מטעם יבואן הרכב, ותשמש כתוכנית מחייבת. עם זאת, יש לייצר מידה של גמישות שמתחשבת בעובדה כי הסטודנט מגיע לזמן מוגבל במרכז השירות.
5. קליטה לעבודה בסיום ההתמחות - על מנת לייצר מודל מוצלח להתמחות מעשית, ישנה חשיבות רבה לכך שהסטודנטים יקלטו לעבודה בסיום ההתמחות. עם זאת, שני הצדדים אינם מחויבים לקליטה בסיום ההתמחות, והדבר תלוי ברצון המעסיק והסטודנט. החסמים המרכזיים לקליטה כפי שאנו מזהים אותם כיום, הם ציפיות שכר לא מותאמות וחוסר בהירות לגבי האופק התעסוקתי. לכן אנו ממליצים כי המעסיקים יבנו ויצילו תכנית קליטה ייעודית בטרם ההתמחות. יודגש כי אין מחויבות להבטיח לסטודנט קידום תוך זמן מסוים, אך אנו כן ממליצים להגדיר שיחת חתך לאחר 6 חודשי התמחות ולאפשר יציאה לקורסים מקצועיים שיראו השקעה בסטודנט. כמו כן, אנו ממליצים למכללות למנות רכז מעסיקים מטעם המכללה שילווה את תהליך הקליטה, יכין את הסטודנטים, ייתן להם כלים לכניסה לעולם העבודה ויבצע תיאום ציפיות מול הסטודנטים.

שגרות עבודה במהלך ההתמחות

- בין הסטודנט למרכז השירות יתקיימו יחסי עובד מעביד מלאים, הסטודנט יועסק בשכר מינימום ויקבל ציוד וביגוד לעבודה ככל עובד מן המניין.
- על הסטודנט להגיע לעבודה בזמן, לעמוד בדרישות החונך ולהתנהג בהתאם לנורמות המקובלות במרכז השירות.
- באחריות המכללה למנות גורם מפקח ומלווה מטעם המכללה שיעמוד בקשר עם הסטודנט, מרכז השירות ונציג היבואן. הגורם המפקח יעמוד בקשר שוטף לפחות אחת לחודש עם החונך במרכז השירות.
- באחריות מרכז השירות להעמיד חונך לכל סטודנט עד 2 סטודנטים, שילווה אותו לכל אורך ההתמחות. על החונך לוודא כי תכנית החניכה מתנהלת כפי שהוגדרה, לסייע לסטודנט הן ברמה המקצועית והן ברמה החברתית ולהיות הגורם המקצועי לכל שאלה ובעיה.
- אחת לסמסטר תתקיים פגישה/שיחה משותפת על הגורם המפקח מטעם המכללה, החונך ממרכז השירות ונציג היבואן, בה תינתן סקירה על התנהלות והתקדמות הסטודנט בתכנית ההתמחות. כורום זה ישמש גם כוועדת משמעת במקרים חריגים באם יעלו.
- מקרים חריגים ידווחו באופן מיידי לכל הגורמים המעורבים בפרויקט. במקרים כאלו יש לאפשר לסטודנט לטעון את טיעוניו בטרם קבלת ההחלטה על המשך ההתמחות.

פרופיל החונך במרכז השירות

החונך הוא עובד מקצועי במרכז השירות, בעל ניסיון וידע מצטבר, אשר ישמש כגורם האמון על קליטת וחניכת הסטודנט עד לסיום ההתמחות המעשית. מומנטום מעודדת את המעסיקים למצוא דרכים לתגמל את החונכים על עבודתם.

פרופיל החונך – תנאי סף:

- ניסיון של שנתיים ויותר בעבודה בתחום הרכב, לפחות חצי שנה ממנו במרכז השירות עצמו.
- יכולת ללמד את המקצוע בעברית.
- בעל מחויבות נאמנות ולויאליות למקום העבודה, בעל ידע מיומנות וניסיון.
- אוהב את המקצוע.
- בעל מוטיבציה ורצון לחנוך ולטפח עובדים חדשים.
- בעל יכולת ללמד אנשים אחרים את המקצוע - בעל יכולת להקנות מידע באופן ברור.
- זמין לחונכות בימים בהם מגיע הסטודנט למרכז השירות.

תפקידיו של החונך:

- לקבל את הסטודנט עם הכניסה לעבודה במרכז השירות, ולשמש איש הקשר עבורו מתחילת ההתמחות ועד סיומה.
- להעניק לסטודנט תמיכה מקצועית, אישית וחברתית.
- להיות אמון על ביצוע והתקדמות הסטודנט לפי תכנית החניכה.
- להקנות לסטודנט ידע, מיומנות, הרגלים נכונים ושיטות עבודה נכונות.
- לאתר אצל הסטודנט את נקודות החוזקה ואת הנקודות לשיפור ולתת עליהן משוב.
- לקיים קשר עם הרכז המקצועי במכללה ועם יבואן הרכב לאורך כל שלב החניכות.
- לשמש לסטודנט מודל לחיקוי ודוגמה אישית.

מעוניינים לקלוט מתמחים במרכז השירות שלכם?

[השאירו פרטים באתר](#) ונחזור אליכם בהקדם

MOMENTUM NEXT
מהתמחות לתעסוקה בענף הרכב

שותפים לדרך

תעבורה
חטיבת תשתית

מכשירי תנועה
מכונית טובה מבית טוב

קבוצת לובינסקי

